
ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSLEERPRAKTIJK

GEWOON BASISONDERWIJS: KLEUTERONDERWIJS

1. Toelichting bij de ontwikkelingsschalen

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteit binnen ontwikkelingsschalen, die bestaan uit vier ontwikkelingsniveaus.

BENEDEN DE VERWACHTING

Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.

BENADERT DE VERWACHTING

Er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

VOLGENS DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' betekent dat de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK). Het is het streefdoel voor elke school. Bij het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' is er bovendien sprake van een voorbeeld van goede praktijk. Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare en heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de kleuters. Een voorbeeld van goede praktijk is veelal sterk ingebed in de werking van de school of van een deelteam, is onderbouwd en kan andere scholen of deelteams inspireren.

2. De ontwikkelingsschalen

U1. Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het aanbod is onvoldoende afgestemd op het gevalideerd doelenkader.	Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Het evenwicht van het aanbod en de gerichtheid op de maximale ontwikkeling van de kleuters zijn nog werkpunten.	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader. Het aanbod is evenwichtig en is gericht op de maximale ontwikkeling van de kleuters.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het aanbod omvat het gevalideerd doelenkader volledig, evenwichtig en is gericht op de maximale ontwikkeling van elke kleuter. De manier waarop de leraren de afstemming op het gevalideerd doelenkader bewaken, is een voorbeeld van goede praktijk.

U2. Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

m.i.v. de brede basiszorg binnen het domein leren en studeren

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De leraren hebben onvoldoende zicht op de beginsituatie van de kleuters om er het onderwijsleerproces op af te stemmen. Het aanbod is onvoldoende samenhangend, betekenisvol en activerend. De onderwijsorganisatie is onvoldoende gericht op het bereiken van de doelen.	De leraren stellen haalbare en uitdagende doelen voor de meeste kleuters. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de kleuters is voor verbetering vatbaar. De leraren laten nog kansen liggen om het aanbod samenhangend, betekenisvol en activerend te maken. De onderwijsorganisatie is nog weinig gericht op het bereiken van de doelen.	De leraren benutten de beginsituatie van de groep kleuters om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren en de brede, harmonische ontwikkeling. De onderwijsorganisatie bevordert het nastreven van de doelen.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De leraren benutten de beginsituatie van de kleuters om voor iedere kleuter haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces af te stemmen op de leer- en ontwikkelingsbehoeften van iedere kleuter. Het aanbod is bij uitstek samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren en de brede, harmonische ontwikkeling. De onderwijsorganisatie bevordert het nastreven van de doelen. De manier waarop de leraren het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.

U3. Leer- en leefklimaat

m.i.v. brede basiszorg binnen het domein psychisch en sociaal functioneren

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De leraren leveren onvoldoende inspanningen om een positieve en stimulerende speel- leeromgeving te creëren. De interactie tussen de leraren en de kleuters is onvoldoende respectvol, begripvol en participatief. De leraren leveren onvoldoende inspanningen om door efficiënt gebruik van de beschikbare tijd de kansen om te ontwikkelen te maximaliseren.	De leraren leveren inspanningen om een positieve en stimulerende speelleeromgeving te creëren. De leraren laten nog kansen liggen om kleine leervorderingen te waarderen, om fouten als aanknopingspunt voor het leren te gebruiken, om warme transitie momenten te creëren, om oog te hebben voor de inbreng van de kleuters en om efficiënt gebruik te maken van de beschikbare tijd.	De leraren creëren een positieve en stimulerende speelleeromgeving. De leraren motiveren de kleuters, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de beschikbare tijd en beschouwen zowel de binnen- als buitenklasactiviteiten als pedagogische momenten. Warme transitie momenten bevorderen de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuters.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het team speelt vlot in op de emotionele noden en op de leer-, verzorgings- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren motiveren de kleuters, ondersteunen hen, waarderen hen en geven hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De leraren maken efficiënt gebruik van de beschikbare tijd en beschouwen zowel de binnen- als buitenklasactiviteiten als pedagogische momenten. Warme transitie momenten bevorderen de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuters. De manier waarop de leraren de positieve en stimulerende speelleeromgeving vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.

U4. Materiële speelleeromgeving

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De materiële speelleeromgeving ondersteunt onvoldoende het nastreven van de doelen en het stimuleren van de ontwikkeling en is onvoldoende afgestemd op de basisbehoeften van de kleuters.	De materiële speelleeromgeving ondersteunt veelal het nastreven van de doelen. De materiële speelleeromgeving is echter weinig stimulerend en houdt onvoldoende rekening met de kleuters met specifieke behoeften.	De materiële speelleeromgeving ondersteunt het nastreven van de doelen en stimuleert de ontwikkeling van de kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De materiële speelleeromgeving ondersteunt en stimuleert het nastreven van de doelen en stimuleert de ontwikkeling van de kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De manier waarop de school de materiële speelleeromgeving vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.

U5. Feedback

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De leraren geven zelden feedback die ontwikkelingsgericht, duidelijk, gedoseerd en motiverend is, die aansluit bij de leerervaringen van de kleuters, en die plaatsvindt in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.	De leraren geven regelmatig productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Feedback maakt integraal deel uit van het onderwijsleerproces. De feedback is evenwichtig gericht op de persoon, het product, het proces en de zelfregulatie en is ontwikkelingsgericht. In een klimaat van veiligheid en vertrouwen krijgen zowel de leraar als de kleuters kansen om duidelijke, constructieve en motiverende feedback te geven en te krijgen. De manier waarop de leraren feedback geven, is een voorbeeld van goede praktijk.

U6. Kleuterevaluatie

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De observaties en de evaluatie zijn onvoldoende representatief voor het gevalideerd doelenkader. De evaluatie is onvoldoende transparant, onvoldoende afgestemd op de doelgroep en nauwelijks geïntegreerd in het onderwijsleerproces.	De observaties en de evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep.	De observaties en de evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De observaties en de evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, authentiek, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De manier waarop de leraren de kleuters observeren en evalueren, is een voorbeeld van goede praktijk.

U7. Leereffecten

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Uit de kwaliteit van het aanbod, van de vormgeving van het onderwijsleerproces, van de leeromgeving en van de evaluatie blijkt dat het team onvoldoende inspanningen levert, die daadwerkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de kleuters.</p>	<p>Uit de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het kleuterwelbevinden blijkt dat het team nog te weinig inspanningen levert, die daadwerkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de kleuters.</p>	<p>Uit de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het kleuterwelbevinden blijkt dat het team voldoende inspanningen levert, die daadwerkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de kleuters.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Uit de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het kleuterwelbevinden blijkt dat het team aanzienlijke inspanningen levert, die daadwerkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de kleuters.</p>